

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **D. M.**

oskarżonego z art. 209 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu 27 stycznia 2025 r.

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w Warszawie

z 17 września 2024 r., sygn. akt IX Ka 892/24,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie

z 3 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 2308/19, i przekazującego sprawę

do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

**2. obciążyć oskarżonego D. M. kosztami sądowymi
postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pruszkowie wyrokiem z 3 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 2308/19, uniewinnił oskarżonego D. M. od czynów kwalifikowanych z art. 209 § 1a k.k. i 209 § 1 k.k., polegających (odpowiednio) na tym, że:

„I. w okresie od 19.02.2017 r. do 31.05.2017 r. naraził osobę upoważnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

poprzez uporczywe uchylanie się od płacenia alimentów w wysokości 1100 zł na rzecz synów W. i ,M.1”

II. w okresie od 1 czerwca 2017 r. do 8 stycznia 2017 uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego w wysokości 1100 zł miesięcznie, określonego orzeczeniem sądowym, na rzecz synów W. i ,M.1, wskutek czego zaległości wynoszą równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych.”

Od powyższego wyroku apelację wniósł pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego D. M. . Zarzucił on:

„1) naruszenie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na nieprawidłowej ocenie orzeczeń ustalających wysokość zobowiązania alimentacyjnego oskarżonego i w konsekwencji poczynienie błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie wysokości zobowiązania alimentacyjnego w oparciu o orzeczenie zapadłe w dniu 25 marca 2021r. z pominięciem istniejącego zabezpieczenia alimentacyjnego wydanego na wcześniejszym etapie i obowiązującego w dacie objętej zarzutami.

2) naruszenie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na nieprawidłowej ocenie zeznań M. M. 2 , W. M. oraz M. 1 M. , a także wyjaśnień oskarżonego w zakresie ustalenia, że oskarżony nie miał zamiaru uchylania się od płacenia alimentów w sytuacji gdy zgromadzony materiał dowodowy w postaci w/w osobowych źródeł dowodowych, a także dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy wskazuje na okoliczność, iż oskarżony naraził uprawnionych na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych poprzez uporczywe uchylanie się od płacenia alimentów i wskutek czego powstała zaległość alimentacyjna wynosząca, co najmniej trzy świadczenia okresowe, a co zostało pominięte przez Sąd wskutek nieprawidłowej oceny dowodów.

3) obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych oskarżonemu poprzez zaniechanie przypisania oskarżonemu

jednego czynu obejmującego okres od 19 lutego 2017r. do 8 stycznia 2018r. w ramach kwalifikacji z art. 209 § 1 k.k.,

4) błędne określenie daty zarzucanych oskarżonemu czynów poprzez ustalenie w wyroku sądowym, że D. M. został oskarżony w pkt II o to, że w okresie od 1 czerwca 2017r. do 8 stycznia 2017r. popełnił czyn z art. 209 § 1 kk w sytuacji gdy datą graniczną wskazaną w w/w zarzucie był dzień 8 stycznia 2018r.”

i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 17 września 2024 r., sygn. akt IX Ka 892/24, zaskarżony wyrok uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie.

Skargę na powyższy wyrok złożył obrońca D. M. , zarzucając naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowego w Pruszkowie *de facto* w celu uzupełnienia postępowania dowodowego, co pozostaje w sprzeczności z dyspozycją ww. przepisu.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie wniosła o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. W powołanej regulacji niewątpliwie mowa zatem o art. 437 § 2 k.p.k., który obecnie stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W rozpoznawanej sprawie powodem orzeczenia Sądu *ad quem* o charakterze kasatoryjnym była konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, uzupełnienia materiału dowodowego, w tym zgromadzenia akt spraw: rozwodowej, alimentacyjnej i o rozdzielną majątkową, jak również ustalenia pełnych informacji o zatrudnieniu oskarżonego i jego możliwości zarobkowych.

Podstawą zaś takich zaleceń była krytyczna ocena materiału dowodowego, dotychczas zgromadzonego w sprawie, dokonana przez Sąd pierwszej instancji. Wykazane w tej mierze uchybienia – wbrew twierdzeniom autora skargi - doprowadziły, w ocenie Sądu odwoławczego, do przedwczesnego uniewinnienia D. M. od czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia. Analiza argumentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku uchylającego jednoznacznie zatem wskazuje na brak naruszenia przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w odniesieniu w szczególności do reguły *ne peius* oraz zakresu postępowania ponownego.

Z tych względów należało orzec jak na wstępie.

[J.J.]

[t.n]